

Afscheidssymposium Michel van Haersma Buma

Een prachtige locatie, met bewaking voor de deuren
Op alle stoelen lag een plaat, om thuis fijn in te kleuren.
De vooruitkijkspiegel, want het afscheid dat deed pijn
Maar we gingen hier mooi niet weemoedig zitten zijn.

Middelbare mannen, en wat waren het er veel
Leuke vrouwen, al stond er niet een op het toneel.
Van Haersma Buma gaf het voorbeeld, 't was deze dag weer prijs
Op zijn rode stropdas na, in vijftig tinten grijs.

Best veel lege stoelen nog, het leek mij toch wel dat
Men zich qua opkomst misschien een beetje rijk gerekend had.
Michiel? Die glom van oor, dat was mooi om te zien
Hij genoot van alles, ook van het openingswoord van Rien.

Hartelijke welkomstwoorden, met opgewekte stem
Ook voor Michiel zijn vrouw, die zat twee rijen achter hem.
Hugoline Scholten, een naam die ook met verve viel
Een fijne telefoonstem, en al 10 jaar secretaresse van Michiel.

De Financiële verhoudingen, daarover wilde Rien nog kwijt:
"Niet alleen een technische, ook een strategische aangelegenheid."
Elk jaar een dag voor de financiële verhoudingen, donderdag 19 april
Of u die datum vast allemaal in de agenda schrijven wil.

Er was een mooi programma, Rien die gaf blij te verstaan:
"Ook Minister Plasterk schuift nog een halfuurtje aan."
Eelco Koolhaas sprak, die zag in alles een verhaal
Sprak over vrienden en schurken, hier louter vrienden in de zaal.

Keken we vandaag vooruit? Of liever achteruit?
"Arno Visser gaat nu drie uur spreken", meldde Eelco luid.
Arno citeerde Tolstoj, sprak over gelukkige gezinnen
En de drie uur zouden voorbij vliegen, zei Arno, voor ie ging beginnen.

Ongelukkig op onze eigen wijze, dat mochten we zijn
Maar het kwam goed, zei Arno, niemand wierp zich voor de trein.
Michiel, hoorden wij, zou ook als Dijkgraaf stoppen gaan
Ik gluurde naar zijn vrouw, haar stond dat zo te zien wel aan.

Drie revoluties in de geschiedenis werden gememoreerd
Alle drie als belastingoproer begonnen, werd door Arno beweerd.
Hij sprak over verstandshuwelijken, huwelijkse voorwaarden noemde hij
Ik dacht: waarom zitten Michiel en zijn vrouw niet op dezelfde rij?

Toen ging het over OZB, Arno nam de geschiedenis met ons door
Toonde daarbij wat fraaie plaatjes aan dit stil gehoor.
Thorbecke, lokale autonomie, voor gemeenten gingen eruit
In 1865, zo vertelde Arno luid.

Minister de Geer, met mooie snor, toen kregen wij te horen:
Met de wet van De Geer werd het gemeentefonds geboren.
Ongemak tussen echtelieden, daarover bleef het gaan
Arno droeg zelf geen trouwring, dacht ik, toen ik hem zag staan.

Hij sprak tenslotte even nog over luchtkwaliteit
Over het fonds voor decentralisatie wou ie ook wat kwijt.
De 11 miljoen die was begroot, zo stond ie te verhalen
Was nadrukkelijk niet bedoeld voor rotondes en lantarenpalen.

Het huwelijk tussen Rijk en gemeente? zo besloot Arno zijn verhaal
De echtelieden spreken dialect, en een verschillende taal.
“Wij blijven elkaar nog lang tegenkomen”, meldde Arno aan Michiel
Een vriend, bepaald geen schurk, wiens speech in goede aarde viel.

Huiswerk toen van Eelco, we werden ongeveer overhoord
Een ander afscheidnemend lid vertelde wat ie had gehoord.
No taxation without representation, werd ons uitgelegd
Het woord belastingoproer werd maar liefst drie keer gezegd.

Naast mij staat trouwens Ibo, en hij heeft het echt niet fijn
Verstandshuwelijk, ongelukkig, wierp zich het liefste voor de trein.
Dat mag allemaal, wat ik eraan doen moet weet ik niet
Ik werk nu tien jaar met hem samen, hij speelt altijd dit ene lied.

Intransparantie moet je serieus nemen, besloot Arno tot de klas
Het klopte dat die drie uur werkelijk omgevlogen was.
Het woord dat was vervolgens een tijdje aan Gerard Marlet
Dit was een afscheidsspeech, geen grafrede, zo werd uiteengezet.

Gerard kwam met een landkaart, en gaf opgeruimd te verstaan:
“Die boven je bed hangen? Dat heeft bijna niemand gedaan.”
De nieuwe gemeentekaart, een dubieus cadeau leek dat
Toen sprak Gerard over de verlokkingen van de grote stad.

De triomf van de stad? Gerard verklaarde ons al vlug
“Zie de grafiek, je ziet het nergens in de cijfers terug.”
Het ging uitgebreid over Zwolle en de Bataafse republiek
“Mensen gaan wonen waar leuke dingen zijn, en niet naast de fabriek.”

Niemand wou in Heerlen wonen, of dingen met Heerlen samen doen
Onverstandig, zo vertelde Gerard ons hier toen.
Het bleek zelfs, zo stond Gerard omstandig uit te leggen:
Wie in Heerlen woont, die durft dat niet hardop te zeggen.

Voor verhuizen waren er drie fases in een mensenleven
En wat was “het ommeland”? Dat meldde Gerard even.
Verhuisden sporters vaak naar Rotterdam? Volgens Gerard niet
Je was al uitgeput als je aan de rand was van het bebouwde gebied.

Michiel, hier op rij een, glunderde onverminderd voort
Zoveel moois had ie op een middag nog nooit bij elkaar gehoord.
Waar zijn we het gelukkigst? In een dorp, niet in de stad
Maar het moet mij van het hart dat Michiel hier gelukkig zat.

De kans op een bijstandsuitkering bleek groter in de stad
En toen, om half vier, kwam de minister, fijn was dat.
Michiel gebaarde stiekem: de minister moet het woord
Van Gerard had ie, klaarblijkelijk nu wel genoeg gehoord.

De minister zat gesandwichd tussen twee debatten in
Maar dit was te belangrijk, dus in dit praatje had ie zin.
Hij las zijn toespraak voor, dat doe ik ook met dit gedicht
En zei: “Dit is een afscheid, maar geen overlijdensbericht.”

In 1958 was ik één, zo meldde hij de klas
Nou, dan zag de minister er veel ouder uit dan ie was.
Hij zag een oud-commissaris van de koning, er zat er nog een, zagen wij
Hij rekende uit hoelang het huidige kabinet zat, daarvan werd ie ook heel blij.

Plasterk maakte haast, en complimenten, dat was dat
Hij wou dolgraag blijven voor de borrel, maar moest door, naar zijn debat.
De wereld was veranderd, zo gaf Plasterk te verstaan
De bestuurlijke wereld moest zich aanpassen daaraan.

Om een grapje van zijn medewerker lachte Plasterk van oor tot oor
En grinnikend las hij ons hier dat grapje even voor.
Wat uitdrukkingen van Michiel werden hier nog gememoreerd
En hij had gevoel voor verhoudingen, werd door Plasterk nog beweerd.

Michiel dankte de minister, en hij zei: “Het is toch wel raar
U was de 6^e minister die ik meemaakte in een periode van 12 jaar.”
De minister kreeg een boekje mee, Michiel wilde nog kwijt:
“U kunt de artikelen beoordelen op wetenschappelijke kwaliteit.”

Of de minister nog een lekkere ongenueanceerde uitspraak voor ons had?
“Je moet er goed over nadenken”, zei Plasterk, hoe genuanceerd was dat?
“Krijgen we nu wat drinken?” Vroeg Eelco met een droge bek
En toen gingen er drie wethouders een halfuurtje in gesprek.

Een statement van Jan, Eelco zei: “We spelen Ik vertrek.”
“Ik ben erg wantrouwend geworden”, opende Jan het gesprek.
Het ministerie van verhalen? Jan had onmiddellijk gebaald
En gedacht: wat wordt er nu vandaag op ons weer allemaal vertaald?

Jan baalde als een stekker, en het was hem zwaar te moede
De Goudse stroopwafel die we kregen leek een doekje voor het bloeden.
Jan sprak over vertrouwen, en deelde wat bitter mee:
“Luister naar de rechtvaardiging, en naar de VNG.”

Verleden op basis van feiten, meneer Toone werd overvallen
Hij beluisterde relatieproblemen, hoorden we met z'n allen.
Kees Jan, ex VNG'er herkende niets in 't verhaal van Jan
“We moeten het echt met elkaar doen”, Jan was overtuigd daarvan.

Martijn Leisink had een stelling, stellig werd door hem verteld:
“Gemeenten maken zichzelf afhankelijk en hebben beslist voldoende geld.”
De decentralisatie is een centralisatie, hoorden wij van Martijn
Zo wordt het niet geframed, maar dat blijkt het toch wel te zijn.

Een vrouwelijke burgemeester, hadden we dadelijk in de smiezen
Werkte met zoveel schurken samen, kon eenvoudigweg niet kiezen.
“Je kunt ook zelf de schurk zijn”, begon Eelco te betogen
Martijn zei: “Je moet goed begroten, niemand vertrouwen op zijn blauwe ogen.”

“Wat bent u een leuke wethouder”, glunderde Eelco naar Martijn
En bleek Jan nog echt zo'n rottige begroter te zijn?
Of je teveel of te weinig krijgt? Die uitspraak kun je niet doen
Omwille van de tijd, door naar de 3^e spreker toen.

Samenwerking en democratie in de regio, daarover sprak Peter Verheij
“Je bent een enorme fan van de regio he?” Constateerde Eelco blij.
Zaten er misschien nog regio bashers in de zaal?
Eelco vroeg het twee keer, maar jullie zwegen, allemaal.

Michiel reageerde, en vertelde aan de klas
Dat het in New York ook niet allemaal even democratisch was.
Ik zie, ik zie wat jij niet ziet, dat wou Eelco graag spelen
Wat zagen wij gebeuren? En wat wilden we graag delen.

“Ik zie niks want ik weet niet wat ze willen”, hoorde ik achter mij
“k zie de borrel klaarstaan”, zei iemand op de derde rij.
Tachtig procent opkomst bij gemeenteraadsverkiezingen, zei iemand met een baard
Raadsleden op regionaal niveau die zich inzetten, werd door Wallage verklaard.

Nog twee mensen riepen iets, waarna Michiel iets zei
Hem hartstochtelijk toejuichen? Dat was er niet echt bij.
“Dit past mij als een handschoen”, dat zei Michiel, dat vond ie heus
En de toespraak van de minister, die lag hier, recht voor z'n neus.

Adviezen die stof hadden doen opwaaien, waren beslist gegeven
Wat hoogtepunten, of aardigheidjes, memoreerde Michiel nog even.
Hij sprak zijn grootste zorg uit, de beslisboom werd gememoreerd
Die werd begin dit jaar met heel veel trots gepresenteerd.

Als Amsterdam belt en zegt dat dingen niet gebeuren mogen?
Wordt daarnaar geluisterd, maar geeft dat ook scheve ogen.
Verrommeling, decentralisatie? Het tempo dikwijls veel te hoog
“Wees daar eerlijk over”, vervolgde Michiel het betoog.

De Kamer heeft altijd haast, over de beslisboom toch nog even
Er lagen boekjes klaar die Michiel u graag mee wou geven.
Discussies met Wallage, Michiel zei dat het altijd zoeken bleef
Hij sprak over dungezaaide kennis, terwijl ik mij het schompes schreef.

De kennis was weg, en oppervlakkig, en Michiel verklaarde
Dat hem dat uiteindelijk behoorlijk zorgen baarde.
Extra middelen aan de Thorbecke Academie en de VNG
Dat advies gaf ie met plezier aan de nieuwe minister mee.

“Gratis geld, dat is er niet”, wou Michiel nog kwijt
Voor extra wetenschappelijke borging werd tot slot gepleit.
Een dankwoord voor de sprekers, en door Michiel werd beweerd:
“We hebben ons op de inhoud, niet op het gedoe geconcentreerd.”

Het kon beter in het koninkrijk, zo constateerde hij
Hij haalde de asielzoekers er ook nog even bij.
Wat veren in de reet van Arno, genoemd om zijn oorspronkelijkheid
En leuk ook, die De Geer, want die was Michiel even kwijt.

Een huwelijk dat strandde op het vouwen van de was?
Nou, dames en heren, als dat geen verstandshuwelijk was!
Een aandenken voor Arno, een presentje kreeg ie hier
Een boekje en een snoepje, fraai verpakt in gestreept papier.

Michiel vertelde waar ie woonde, winkelde en waar ie at
En vertelde dat ie een heel leuk achtjarig kleinkind had.
En kinderen in Amsterdam, waarna hij nog beweerde
Dat ie niet hoopte dat zijn schoondochter naar Nieuw-Zeeland emigreerde.

Gerard kreeg een cadeautje, de drie wethouders geëerd
Het grote economische probleem van Rutte twee nogmaals gememoreerd.
“Geld? Dat kan niet op zijn”, ’t ging over de omgevingswet
Het klimaat, toen de drie wethouders in het zonnetje gezet.

Arno ging ervandoor, want die had z’n cadeautje binnen
Over de bundel, onder Plasterk, wilde Michiel toen beginnen.
Die gaf iets mee, was kritisch, moest op het nachtkastje, alras
Het leek mij dat de bundel de boost voor ieder verstandshuwelijk was.

Het 1^e exemplaar, dat was vanmiddag hier voor Jan
Michiel bedankte nog de leden, breidde haast een punt eran.
De leden op het doek, Gerben die werd eruit gelicht
“Hij vindt dit niet leuk”, werd stellig tot de zaal bericht.

Enige vorm van eigenwijsheid? Dat kon ook geen kwaad
Een aardigheidje voor Gerben, Michiel was nog niet uitgepraat.
Chris die zat in Portugal, Remco was bij de Koningin
Het provinciefonds, en Heleen, daar ging Michiel nog kort op in.

Theo was van het "anders denken", meldde Michiel aan de klas
Ik vond dat Michiel vanmiddag van het lange ouwehoeren was.
Rik, burgemeesters onder elkaar, werd ook nog toegesproken
Nadat ieder lid een beeldje kreeg, was ons moment nòg niet aangebroken.

12 mooie jaren, Michiel was trots, vertelde hij
Bijdragen aan de democratie maakte hem nog altijd blij.
Polman bedankt, en Jacques, maar die was net naar de wc
Er bleef niemand meer over voor de performance van ons twee.

Het vakantiehuis op Schouwe-Duivenland, Polman bekende terstond
Dat daar nog een rekening aan Michiel open stond.
"Michiel bedankt voor alles", sprak ie iets over vijf uur
Maar hij bedoelde volgens mij, dat kwijtschelden van de vakantiehuur.

Een minister, een leuke wethouder, een fan van de regio
Ja, die Michiel die kreeg een kleurrijk afscheidssymposium cadeau.
Het was mij een genoeg, en ik vond het echt te gek
En wil geen enkele regio bushen, maar speel toch aanstonds 'Ik vertrek'.

Een genuanceerd gedicht, dat heb ik u gebracht
Maar ik heb er dan ook heel lang en goed over nagedacht.
Wat ik heb geleerd vandaag? Wat voelde ik mij groen:
Ook in een verstandshuwelijk, moeten we het echt met elkaar doen.

Dit was een gedicht geen grafrede, ik heb mijn best gedaan
Met enige vorm van eigenwijsheid, de borrel vangt nu bijna aan.
Hij gaat terug naar Heerlen, ik naar mijn Amsterdamse flat
Ik neem de kleurplaat mee, en hang hem graag boven mijn bed.

Dat Michiel overal afscheid neemt? Die man is echt niet flauw
Ik wens hem jaren qualitytime, met zijn goedgeklede vrouw.
Samen veel leuke dingen doen theater, of de bioscoop
En dan wel op dezelfde rij, dat is wat ik voor hen hoop.

We doen nog drie coupletten, en dat moet het einde zijn
Ik moet nog een wasje vouwen, en Ibo wil naar de trein.
19 april, die dag die ga ik niet vergeten
Mocht u mij daar willen inhuren? Laat dat dan even weten.

De triomf van de sneldichteres? Die was geloof ik wel een feit
Maar ik reken mij nooit rijk, succes dat ben je zo weer kwijt.
En daarom zorg ik ook dat mijn gedichten altijd rijmen
Want als het een keer niet rijmt huren ze de volgende keer Nico Dijkshoorn in.

Wij vinden het geweldig dat we voor u spelen mogen
En zeg nou zelf, die zeshonderd coupletten zijn toch omgevlogen?
Wijs met de vinger naar uzelf, daar komt u net als Jantje verder mee
En we zaten hier gezellig, en we zaten hier oké.

Dominique Engers, Den Haag, 28 september 2017

www.desneldichteres.nl